

Broszura informacyjna dla beneficjentów Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki”

Możliwości uzyskania wsparcia finansowego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność)

Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, działanie 19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki”

Stara Rossocha 1 96-200 Rawa Mazowiecka

tel. 46 814 50 18 kom. 695 700 565, 691 555 426

e-mail: biuro@krainarawki.eu

www.krainarawki.eu

WSTĘP

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Rawki” powstało w 2006 roku i obejmuje obszar 9 sąsiadujących ze sobą gmin położonych w województwie łódzkim i mazowieckim: Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Puszcza Mariańska, Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Wiskitki i Żelechlinek.

LGD „Kraina Rawki” powstało, aby aktywizować społeczności lokalne do wspólnego działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Krótko o programie...

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej. Program jest wkomponowany w całościowy system polityki rozwoju kraju.

Celem głównym PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Pod koniec sierpnia Komisja Europejska przyjęła strategiczną zmianę Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Jedną z głównych zmian jakie zostały uchwalone to przedłużenie terminu realizacji Programu o 2 lata, dzięki czemu nabory w ramach tego programu będą prowadzone do końca 2022 roku.

Najważniejsze akty prawne:

- Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z późniejszymi zmianami (dalej zwane „rozporządzeniem”).
- ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Ustanawiające wspólne przepisy dotyczące europejskiego funduszu rozwoju regionalnego, europejskiego funduszu społecznego, funduszu spójności, europejskiego funduszu rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz europejskiego funduszu morskiego i rybackiego (dalej zwane „rozporządzeniem nr 1303/2013”).

I. ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (RLKS)

Przystąpiliśmy do realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, w ramach działania Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Działanie LEADER, czyli wspierany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS), jest działaniem oddolnym wdrażanym przez lokalne grupy działania.

RLKS zachowuje podstawowe założenia metody LEADER, czyli:

- 1) oddolność (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii),
- 2) terytorialność (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru),
- 3) zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu),
- 4) partnerstwo (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego),
- 5) innowacyjność (w skali lokalnej),
- 6) decentralizację zarządzania i finansowania,
- 7) sieciowanie i współpracę (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk).

Działanie RLKS umożliwia lokalnym społecznościom inicjowanie, podejmowanie i realizację w sposób partycypacyjny, działań rozwojowych odpowiadających na potrzeby społeczne i gospodarcze obszaru.

Realizacja podejścia RLKS przyczyni się do zrównoważonego rozwoju lokalnego, który jest ważnym elementem efektywnego wykorzystania zasobów i potencjału regionu oraz zwiększenia aktywności społeczności lokalnej i rozwoju społeczno-gospodarczego.

Dla obszaru LGD „Kraina Rawki”, przy udziale społeczności lokalnej, przedsiębiorców i samorządów, została opracowana Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność Lokalną na lata 2014–2020, zwana także Lokalną Strategią Rozwoju (LSR). W opracowanej strategii określone zostały kierunki działań, na które LGD „Kraina Rawki” ogłasza konkursy i przyznaje dofinansowania dla operacji, które realizują założone w LSR cele oraz wpływają na osiągnięcie zakładanych wskaźników produktów i rezultatów.

LSR dostępna jest na stronie internetowej www.krainarawki.eu w zakładce LSR.

Rodzaje operacji realizowanych w ramach LSR:

- Operacje indywidualne – to typ operacji w ramach wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD i wybieranych przez organ decyzyjny (Radę LGD), a następnie przedkładanych do weryfikacji do Samorządu Województwa.
- Projekty grantowe - to operacja, której beneficjent będący LGD wybiera i udziela innym podmiotom, grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu grantowego.
- Operacje własne – projekty realizowane przez LGD „Kraina Rawki”, które nie spotkały się z zainteresowaniem innych wnioskodawców.
- Projekty współpracy – operacje realizowane przez lokalne grupy działania (LGD), których lokalne strategie rozwoju (LSR) zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W ramach budżet LSR przewidziane zostały środki na:

1. Operacje indywidualne:
  - podejmowanie działalności gospodarczej,
  - rozwój mikro i małych przedsiębiorstw,
  - projekty w zakresie rozwoju niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej, zachowania dziedzictwa lokalnego oraz promocji obszaru.
2. Projekty grantowe:
  - rozwój niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej,
  - wzmacnianie kapitału społecznego,
  - zachowanie dziedzictwa lokalnego,
  - promocja obszaru.
3. Operacje własne:
  - wzmacnianie kapitału społecznego,
  - promocja obszaru.
4. Projekty współpracy:
  - wzmacnianie kapitału społecznego,
  - promocja obszaru.

II. DOFINANSOWANIE KROK PO KROKU...

Bezpłatne wsparcie doradcze w LGD:

- zapoznaj się z broszurą i wstępnie zweryfikuj, czy Twój pomysł kwalifikuje się do otrzymania dofinansowania,
- umów się na bezpłatne doradztwo w LGD i skonsultuj swój pomysł na biznes/projekt.

Nabór wniosków o przyznanie pomocy:

- zapoznaj się z ogłoszeniem i wszystkimi dokumentami dotyczącymi naboru,
- przygotuj dokumentację aplikacyjną – możesz liczyć na wsparcie biura LGD, ale nie zrobimy tego za Ciebie,
- złóż kompletny wniosek wraz z wymaganymi załącznikami w biurze LGD w terminie wskazanym w ogłoszeniu.

III. OPERACJE INDYWIDUALNE - BENEFICJENCI

ROZWIJANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- Czy jesteś podmiotem będącym mikro lub małym przedsiębiorstwem i spełniasz warunku otrzymania pomocy de minimis?
- Czy miejsce oznaczone adresem, pod którym podmiot wykonuje działalność gospodarczą zgodnie z CEiDG/KRS znajduje się na obszarze objętym LSR, tj. na obszarze jednej z gmin członkowskich LGD „Kraina Rawki” (Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Puszcza Mariańska, Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Wiskitki i Żelechlinek)?
- Czy w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku do LGD podmiot wykonywał łącznie przez co najmniej 365 dni działalność gospodarczą oraz nadal ją wykonuje?
- Czy ewentualną pomoc na podejmowanie działalności otrzymałeś wcześniej niż 2 lata przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy na rozwój działalności?

PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

- Czy jesteś pełnoletnim obywatelem UE?
- Czy zamieszkujeś na obszarze objętym LSR tj. na obszarze jednej z gmin członkowskich LGD „Kraina Rawki” (Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Puszcza Mariańska, Rawa Mazowiecka, Regnów, Sadkowice, Wiskitki i Żelechlinek)? Zameldowanie stałe lub czasowe.
- Czy nie podlegasz ubezpieczeniu w KRUS z mocy ustawy i w pełnym zakresie? Ograniczenie nie dotyczy osób podejmujących działalność gospodarczą dotyczącą produkcji artykułów spożywczych lub produkcji napojów.
- Czy w okresie 3 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku nie wykonywałeś działalności gospodarczej tzn. nie była wpisana do CEiDG?

POZOSTAŁE ZAKRESY:

O pomoc może ubiegać się podmiot będący:

1. osobą fizyczną, jeżeli:
  - jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
  - jest pełnoletnia,
  - ma miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, oznaczone adresem wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
2. osobą prawną, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR (Np. fundacje, stowarzyszenia, OSP, KGW, Parafie, JSFP).
3. jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR (stowarzyszenia zwykłe).
4. gminą, która nie posiada siedziby na obszarze LSR, ale jej obszar jest obszarem wiejskim objętym LSR, w ramach której zamierza realizować operację.
5. powiatem, jeżeli przynajmniej jedna z gmin wchodzących w skład tego powiatu objęta jest obszarem LSR.

DODATKOWE WARUNKI PRYZNANIA POMOCY:

- 1) podmiot powinien posiadać numer identyfikacyjny nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- 2) operacja zakłada realizację inwestycji na obszarze objętym LSR tj. na obszarze jednej z gmin członkowskich LGD „Kraina Rawki”,
- 3) w przypadku planowania inwestycji trwale związanych z nieruchomością, wymagane jest posiadanie tytułu prawnego wraz ze zgodą właściciela/właścicieli na realizację operacji i zachowania jej trwałości w chwili składania wniosku o przyznanie pomocy. Za operacje trwale

- związane z nieruchomością należy uznać także operacje polegające na zakupie urządzeń/maszyn wymagających posadowienia,
- 4) nieruchomość, w której realizowana będzie operacja musi posiadać adekwatny do rodzaju działalności sposób użytkowania,
  - 5) koszty kwalifikowane operacji nie mogą być współfinansowane z innych środków publicznych (nie dotyczy JSFP i NGO),
  - 6) koszty kwalifikowane operacji nie mogą być ponoszone wcześniej niż od dnia, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów ogólnych - od dnia 1 stycznia 2014r.,
  - 7) operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z załączonym do wniosku biznesplanem (dotyczy podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej)
  - 8) minimalna całkowita wartość operacji wynosi nie mniej niż 50 tys. zł, a w przypadku podejmowania działalności gospodarczej min. 70 % kwoty premii wydatkowane jest na koszty kwalifikowalne operacji,
  - 9) realizacja operacji powinna przebiegać w nie więcej niż 2 etapach, a jej rozliczenie powinno nastąpić w terminie do 2 lat od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2024 r.,
  - 10) podmiot ubiegający się o dofinansowanie wykaże, że:
    - a) realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych,
    - b) wszystkie działania podejmowane w ramach operacji są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa krajowego, prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na:
      - prawo budowlane - pamiętajmy, że prowadząc działalność gospodarczą, jesteśmy traktowani jak podmiot quasi publiczny, co skutkuje koniecznością zgłaszania zamiaru wykonania robót budowlanych, w przypadkach, które mogą nie dotyczyć osób prywatnych;
      - ustawę o bezpieczeństwie żywności i żywienia;
      - wszelkie działalności regulowane lub wymagające koncesji, pozwoleń;
      - przepisy dotyczące ochrony środowiska, w szczególności w zakresie uzyskania decyzji środowiskowej, jeżeli jej wydanie jest wymagane przepisami odrębnymi.

IV. PODEJMOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Najważniejsze zobowiązania wynikające z umowy przyznania pomocy dla osób podejmujących działalność gospodarczą:

- podjęcie we własnym imieniu działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – Prawo przedsiębiorców, oraz
  - a) zgłoszenie się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podlegania tym ubezpieczeniom lub
  - b) utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, gdy jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, i zatrudnienie osoby, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę, a także utrzymania tego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne;
- działalność musi być prowadzona łącznie co najmniej 2 lata w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia, w którym upływają 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej przy spełnieniu zobowiązań w zakresie: wykonywania działalności gospodarczej, podlegania ubezpieczeniom i utrzymania miejsca pracy.

Wysokość i forma wsparcia dla osób podejmujących działalność gospodarczą:

- pomoc przyznawana w formie premii,
- kwota pomocy określona w LSR dla podejmowania działalności gospodarczej wynosi 100 000 zł,

Pomoc jest wypłacana po podpisaniu umowy przyznania pomocy w dwóch transzach:

- 1) Pierwsza transza pomocy obejmuje 80% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli beneficjent:
  - a) złożył wniosek o wpis działalności gospodarczej, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, która będzie podjęta we własnym imieniu, do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) i dokonano wpisu tej działalności do CEIDG,
  - b) uzyskał pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje, w tym ostateczną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją;
- 2) druga transza pomocy obejmuje 20% kwoty przyznanej pomocy i jest wypłacana, jeżeli:
  - a) operacja została zrealizowana zgodnie z biznesplanem,
  - b) beneficjent podjął we własnym imieniu działalność gospodarczą oraz:
    - zgłosił się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności również w przypadku, gdy korzystał z uprawnienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub – w przypadku zbiegu tytułu do ubezpieczeń społecznych z powodu objęcia beneficjenta obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu zasiłku macierzyńskiego – zgłosił się do ubezpieczenia zdrowotnego z tytułu wykonywania tej działalności, lub
    - utworzył co najmniej jedno miejsce pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i zatrudnił osobę, dla której zostało utworzone to miejsce pracy, na podstawie umowy o pracę lub zgłosił się do ubezpieczenia emerytalnego, ubezpieczeń rentowych i ubezpieczenia wypadkowego na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania tej działalności i podlega tym ubezpieczeniom.

V. ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Wnioskodawca:

- posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub
- posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
- posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną, lub
- wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować.

Najważniejsze zobowiązania wynikające z umowy przyznania pomocy dla rozwijania działalności gospodarczej:

- utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę (przy dotacji powyżej 25 tys zł),
- utrzymanie co najmniej 1 miejsca pracy przez 3 lata od dnia wypłaty płatności końcowej.

Wysokość i forma wsparcia w ramach rozwijania działalności gospodarczej:

- pomoc ma formę refundacji poniesionych kosztów,
- wysokość pomocy nie może przekroczyć 500 000 zł na jednego beneficjenta w okresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
- dofinansowanie do 70 % kosztów kwalifikowanych,
- całkowita wartość operacji nie może być niższa niż 50 000 zł,
- **maksymalna wysokość pomocy i % dofinansowania określone są w ogłoszeniu o naborze.**

VI. POZOSTAŁE ZAKRESY:

Wnioskodawca:

- posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub
- posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
- wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować.

Najważniejsze zobowiązania wynikające z umowy przyznania pomocy:

- zapewnienie trwałości operacji oraz przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upływie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej,
- pomoc na operację przyznawana jest, jeżeli operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej.

Wysokość i forma wsparcia:

- pomoc ma formę refundacji poniesionych kosztów,
- wysokość pomocy nie może przekroczyć 500 000 zł na jednego beneficjenta w okresie realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (nie dotyczy JSFP),
- dofinansowanie do:
  - 63,63% wartości kosztów kwalifikowalnych dla jednostek sektora finansów publicznych,
  - 70% wartości kosztów kwalifikowalnych w przypadku wnioskodawców prowadzących działalność gospodarczą,
  - 100% wartości kosztów kwalifikowalnych dla pozostałych wnioskodawców,
- całkowita wartość operacji nie może być niższa niż 50 000 zł,
- **maksymalna wysokość pomocy i % dofinansowania określone są w ogłoszeniu o naborze.**

VII. KOSZTY KWALIFIKOWANE DLA WSZYSTKICH ROZWIJANIA DZIAŁANOŚCI I POZOSTAŁYCH ZAKRESÓW:

Koszty kwalifikowane to takie, które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne i ponoszone zgodnie z obowiązującymi zasadami dotyczącymi konkurencyjności. Koszty nie dotyczą operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej.

- 1) ogólne, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013 w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji,
- 2) zakup robót budowlanych lub usług,
- 3) zakup lub rozwój oprogramowania komputerowego oraz zakup patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
- 4) najem lub dzierżawa maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
- 5) zakup nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji z zakresu zachowania dziedzictwa lokalnego również używanych maszyn lub wyposażenia, stanowiących eksponaty,
- 6) zakup środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą. Zakup środków transportu w wysokości nieprzekraczającej 30% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne. Zapis nie dotyczy podejmowania
- 7) zakup rzeczy innych niż wymienione w pkt 5 i 6, w tym materiałów,
- 8) podatek od towarów i usług (VAT), jeżeli zgodnie z przepisami prawa podmiot nie może w żaden sposób odzyskać podatku VAT .

Za koszty kwalifikowalne nie mogą być uznane koszty bieżące oraz koszty promocji.

ZAKRESY DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, KTÓRE NIE PODLEGAJĄ WSPARCIU:

- Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach,
- górnictwo i wydobywanie,
- działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie,

- przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków,
- wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej,
- produkcja chemikaliów oraz wyrobów chemicznych,
- produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych,
- produkcja metali,
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli,
- transport lotniczy i kolejowy,
- gospodarka magazynowa
- zgodnie z obowiązującymi przepisami działalność polegająca na prowadzeniu przedszkoli i szkół nie podlega wsparciu.

UWAGA!!!

Każdy projekt składany do LGD musi być zgodny z realizacją LSR, tj. wpisywać się w cel ogólny i szczegółowy oraz realizować wskaźniki określone dla danego przedsięwzięcia z LSR. Projekt musi także spełniać lokalne kryteria wyboru dla danego zakresu, na podstawie których będzie dokonywana ocena i wybór wniosków przez RADĘ LGD.

Wszyscy wnioskodawcy zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o przyznanie pomocy są zobowiązani do zrealizowania zobowiązań wynikających z Lokalnych Kryteriów Wyboru.

VIII. PROJEKTY GRANTOWE

Projektem grantowym jest operacja, w której beneficjent będący LGD udziela innym podmiotom grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu.

Grantobiorcą jest podmiot publiczny albo prywatny wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez LGD, w ramach realizacji projektu grantowego.

Grantem są środki finansowe programu operacyjnego, które beneficjent projektu grantowego (LGD) powierzył grantobiorcy na realizację zadań grantowych.

KTO MOŻE REALIZOWAĆ GRANT?

O grant może ubiegać się podmiot nieprowadzący działalności gospodarczej będący:

1. osobą prawną, z wyłączeniem województwa, jeżeli siedziba tej osoby lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR (Np. fundacje, stowarzyszenia, OSP, KGW, Parafie, JSFP).
2. jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR (stowarzyszenia zwykłe).
3. osobą fizyczną, jeżeli:
  - jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
  - jest pełnoletnia,
  - ma miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR,
4. gminą, która nie posiada siedziby na obszarze LSR, ale jej obszar jest obszarem wiejskim objętym LSR, w ramach której zamierza realizować operację.
5. powiatem, jeżeli przynajmniej jedna z gmin wchodzących w skład tego powiatu objęta jest obszarem LSR.

ZAKRESY ZADAŃ GRANTOWYCH:

- rozwój niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej,
- wzmacnianie kapitału społecznego,
- zachowanie dziedzictwa lokalnego,
- promocja obszaru.

GRANTOBIORCA:

- posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub
- posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
- wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować.

Najważniejsze zobowiązania wynikające z umowy przyznania pomocy dla rozwijania działalności gospodarczej:

- zapewnienie trwałości grantu oraz przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej na rzecz beneficjenta projektu grantowego (LGD),
- pomoc na operację przyznawana jest, jeżeli operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej.

Wysokość i forma wsparcia w ramach projektu grantowego:

- Wysokość każdego grantu, jaki ma być udzielony grantobiorcy nie może być wyższa niż 50 000 zł oraz niższa niż 5 000 zł,
- Wysokość pomocy przyznanej dla LGD na jeden Projekt Grantowy nie może przekroczyć 300 000 zł,
- Pomoc przyznawana jest wysokości określonej w LSR dla poszczególnych wskaźników i wynosi 100% kosztów kwalifikowalnych,
- Na wniosek Grantobiorcy przyznawane jest mu prefinansowanie do 100 % kosztów kwalifikowanych.
- Na jednego Grantobiorcę limit pomocy wynosi 110 000 zł w ramach projektów grantowych realizowanych przez daną LGD,
- suma grantów udzielonych JSFP w ramach danego projektu grantowego nie przekracza 20% kwoty środków przyznanych na ten projekt;

WARUNKI UBIEGANIA SIĘ O GRANT:

- operacja służy zaspokajaniu potrzeb społeczności lokalnej;
- nie służy indywidualnej promocji produktów lub usług lokalnych;
- nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych, z wyjątkiem wydarzenia inicjującego cykl wydarzeń lub wydarzenia specyficznego dla danej LSR, wskazanych i uzasadnionych w LSR, przy czym przez wydarzenie cykliczne rozumie się wydarzenie organizowane więcej niż jeden raz oraz poświęcone przynajmniej w części tej samej tematyce;
- koszty planowane do poniesienia przez grantobiorcę mieszczą się w zakresie kosztów kwalifikowalnych;
- realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych;
- operacja, która obejmuje koszty inwestycyjne, zakłada realizację inwestycji na obszarze wiejskim objętym LSR.

KOSZTY KWALIFIKOWALNE W RAMACH GRANTÓW:

- koszty ogólne, o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1305/2013, nie przekraczające 10% pozostałych kosztów kwalifikowanych,
- zakup robót budowlanych lub usług,
- zakup lub rozwój oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
- najem lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
- zakup nowych maszyn lub wyposażenia (używane tylko w przypadku eksponatów).
- zakupu rzeczy innych niż wymienione w pkt 5, w tym materiałów,
- podatku od towarów i usług (VAT), zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013 – które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne.